

**ЕКСПЕРТНЕ ОЦІНЮВАННЯ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ  
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ  
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ДО НАСТУПАЛЬНИХ ДІЙ**

*Стасюк В. В.* доктор психологічних наук, професор,  
професор кафедри внутрішніх комунікацій  
Національного університету оборони України  
<https://orcid.org/0000-0002-7943-8456>

*Кішук Л. А.* доктор філософії, начальник  
науково-дослідної лабораторії проблем  
внутрішніх комунікацій науково-дослідного відділу  
проблем розвитку та впровадження стратегічних  
комунікацій інституту стратегічних комунікацій  
Національного університету оборони України  
<https://orcid.org/0000-0003-2353-6986>

*Панасюк В. С.* головний науковий співробітник  
наукового відділу головних наукових співробітників  
науково-методичного центру організації наукової  
та науково-технічної діяльності  
Національного університету оборони України

*У статті висвітлено проблему експертного оцінювання структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців Збройних Сил України до наступальних дій. У ході дослідження було визначено ключові компоненти психологічної готовності, серед яких виокремлено когнітивний, емоційний, мотиваційний та поведінковий. Наведено результати порівняння структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців оперативного і стратегічного рівнів до наступальних дій.*

**Ключові слова:** бойова ефективність; психологічна стійкість; саморегуляції; толерантність; самореалізація.

**Вступ.** У сучасних умовах ведення бойових дій проблема підвищення ефективності діяльності військовослужбовців набуває стратегічного значення. Військові операції, особливо наступальні, потребують не лише професійної підготовленості, а й високого рівня психологічної готовності особового складу. Враховуючи складність і ризики, пов'язані з участю у наступальних діях, дослідження психологічних чинників, що впливають на бойову ефективність військовослужбовців Збройних Сил України (ЗС України), є актуальним і потребує застосування комплексного наукового підходу.

Психологічну готовність до наступальних дій визначають як інтегративну характеристику, що включає когнітивний, емоційний, мотиваційний та поведінковий компоненти, необхідні для досягнення поставлених завдань у складних бойових умовах.

У наукових дослідженнях поняття психологічної готовності часто

розглядаються як багатовимірний конструкт, що охоплює аспекти стресостійкості, впевненості у своїх силах, здатності до швидкого прийняття рішень, адаптивності до змін і здатності до командної взаємодії. У контексті військової діяльності ці характеристики набувають специфічних рис, які необхідно враховувати під час розроблення програм підготовки особового складу.

**Метою статті** є аналіз експертного оцінювання структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій. Досягнення визначеної мети дасть змогу вирішити завдання із визначення ключових елементів психологічної готовності та виявити відмінності у структурних компонентах психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій.

**Теоретичне підґрунтя.** У сучасних наукових дослідженнях психологічну готовність військовослужбовців до

виконання бойових завдань розглянуто як багатокомпонентний конструкт, складові якого пов'язані на основі різноманітних аспектів професійної діяльності в екстремальних умовах. Зокрема Я. Охотник, В. Корсунська зосередили увагу на основних загальновійськових видах бою та визначили особливості психічних проявів під час їх ведення (Охотник, & Корсунська, 2023, с. 60). Вітчизняний дослідник Т. Заріцький (2020) зазначив, що основними звичайними чинниками, які виникають під час бою і негативно впливають на виконання поставленого завдання, знижуючи при цьому боєздатність, є стрес і страх (с. 90).

У дослідженнях В. Українця (2023) узагальнено психологічні чинники оборонного бою, а також розкрито особливості їх впливу на структурні компоненти стресостійкості військовослужбовців в умовах ведення оборонного бою (с. 62).

За результатами досліджень О. Недвиги (2019) основними психологічними особливостями професійної діяльності військовослужбовців у бойових умовах визначено стан постійної готовності до дій в умовах небезпеки, високу відповідальність за виконання поставлених бойових завдань із розмінування та знешкодження вибухонебезпечних предметів, тривале перебування у стані емоційного напруження, соціально-психологічну і сенсорну ізоляцію, виконання службових обов'язків на межі перевтоми в умовах сильнодіючих стрес-чинників бойової обстановки (мінного поля) (с. 15).

У визначенні терміна «психологічна готовність» О. Юркова (2023) вказала на суперечності, пов'язані з особливостями професійної діяльності та різними підходами до розуміння її сутності і змісту. При цьому Н. Нестеренко (2022) окреслила, що психологічна готовність до діяльності в екстремальних умовах є результатом підготовленості до певної діяльності, яка має багаторівневу структуру якостей, властивостей і станів, що дає змогу підтримувати тривалу бойову активність військовослужбовців штурмових підрозділів (с. 216). Дослідниця Н. Снапкова (2022) визначила змістові складники поняття «готовність офіцера Збройних Сил України до цивільно-військової взаємодії», що утворюють певну цілісність, вибудовану на

трьома компонентах – психологічній, теоретичною та практичній готовності (с. 393). У дисертаційному дослідженні А. Кириченка (2023) у структурі психологічної готовності військовослужбовців до діяльності у бойових умовах визначено чотири взаємопов'язані компоненти: мотиваційний, пізнавально-орієнтаційний, операційний та емоційно-вольовий.

Описана С. Павлушенком (2023) методика дослідження передбачає застосування комплексу теоретичних та експериментальних робіт, спрямованих на формування концепції вимірюваної психічної властивості, виявлення діагностичних ознак (чи емпіричних індикаторів), які допомагають отримати інформацію про задану властивість, а також створення та апробацію методики реєстрації виявлених ознак (с. 117).

На основі аналізу наведених досліджень виявлено багатовекторність наукового інтересу до проблеми психологічної готовності військовослужбовців. Синтез отриманих даних дає змогу глибше зрозуміти природу цього явища та визначити шляхи його вдосконалення у контексті бойової діяльності.

**Методи дослідження.** Вибірка респондентів становила дві групи військовослужбовців ЗС України: оперативного рівня – 15 осіб; стратегічного рівня – 15 осіб.

Методи дослідження визначаються відповідно до психологічної готовності військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів до наступальних дій:

для емоційного компонента психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій, пов'язаного із психологічною стійкістю, використано опитувальник «Толерантність до невизначеності» С. Баднера для дослідження такі ставлення до новизни, складності і нерозв'язності проблеми;

для мотиваційного та поведінкового компонентів психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій використано опитувальник «Стиль саморегуляції поведінки» В. Моросанова, що містить комплекс діагностичних шкал: «Планування», «Моделювання»,

«Програмування», «Оцінювання результатів», «Гнучкість», «Самостійність», «Загальний рівень саморегуляції».

для когнітивного компонента психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій, пов'язаного з розумінням мети і завдань наступальних дій, алгоритму їх ведення, військово-професійної компетентності використано методика «Тип і рівень професійної самореалізації» О. Гаврилової, що дала змогу діагностувати рівні самореалізації – примітивно-виконавчий (низький), індивідуально-

виконавчий (середній), реалізації ролей та норм (високий).

Для вирішення задачі обробки даних використано параметри описової статистики та методи порівняння груп (*U-Mann-Witney*, IBM SPSS Statistics 27.0).

**Результати і обговорення.** За допомогою психодіагностичних методик отримано результати діагностування толерантності до невизначеності (емоційного компонента психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій), наведені на рис. 1.

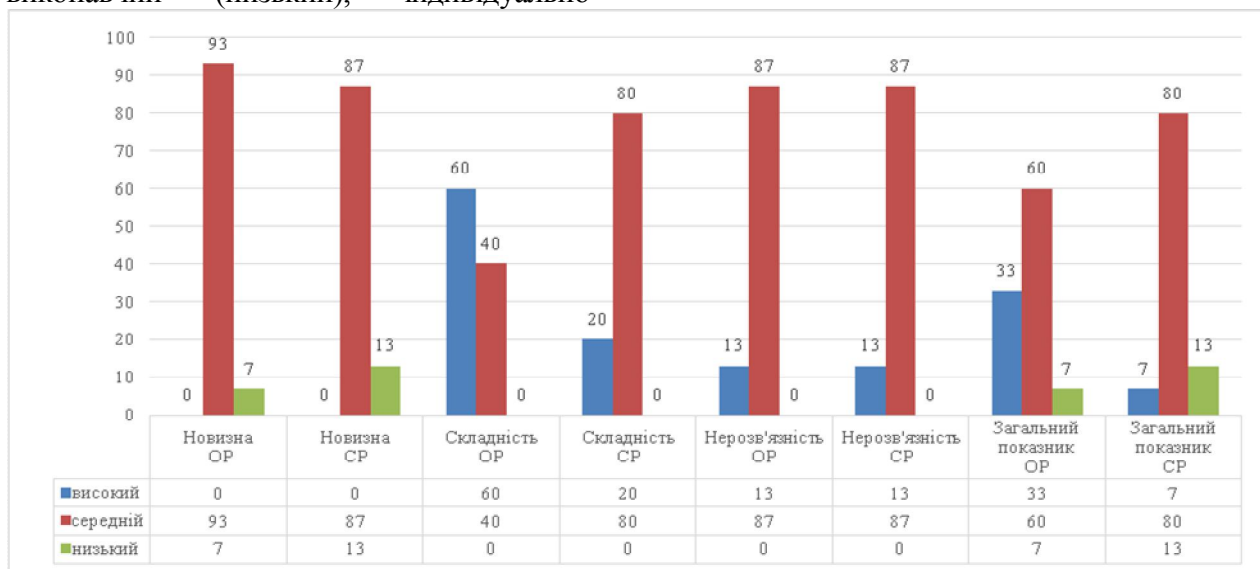


Рис. 1. Толерантність до невизначеності у вибірці військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів, %

Аналіз даних щодо наведених толерантності до невизначеності серед військовослужбовців ЗС України оперативного (ОР) і стратегічного рівнів (СР), вказує на значні відмінності у рівнях розвитку окремих компонентів.

За компонентом «Новизна» в обох групах військовослужбовців не виявлено осіб із високим рівнем толерантності до невизначеності. Військовослужбовці оперативного рівня мають переважно середній рівень (93%), і цей показує вищий порівняно зі стратегічним рівнем (87%). Низький рівень новизни зафіксований у 7% представників оперативного рівня, тоді як у представників стратегічного рівня цей показник становить 13%. За компонентом «Складність» виявлено значну перевагу високого рівня у військовослужбовців оперативного рівня (60%) порівняно з представниками стратегічного рівня (20%). Середній рівень толерантності до складності домінуючий для стратегічного рівня (80%),

натомість для оперативного рівня становить лише 40%. Низький рівень прояву цього компонента не зафіксований для обох груп. За компонентом «Нерозв'язність» ситуація є однаковою для обох груп. Високий рівень толерантності виявлено у 13% військовослужбовців і оперативного і стратегічного рівня. Середній рівень домінує в обох вибірках (87%), а низький рівень за цим компонентом не виявлено. Аналіз загального показника толерантності до невизначеності вказує на значні відмінності між групами. Високий рівень толерантності до невизначеності притаманний 33% військовослужбовців оперативного рівня, що значно перевищує показник стратегічного рівня (7%). Середній рівень переважає у військовослужбовців стратегічного рівня (80%) порівняно з оперативним (60%). Низький рівень частіше виявляється у представників стратегічного рівня (13%) порівняно з оперативним (7%).

Отже, військовослужбовці оперативного рівня загалом характеризуються вищим рівнем толерантності до невизначеності, особливо за компонентом «Складність» та загальним показником, що може бути зумовлено специфікою їх діяльності, яка передбачає необхідність швидкого прийняття рішень в умовах невизначеності. Військовослужбовці стратегічного рівня мають переважно середній рівень толерантності, що вказує на їх схильність до ретельного аналізу та

врахування складності завдань у своїй діяльності. Низький рівень частіше спостерігається у військовослужбовців стратегічного рівня, що може бути наслідком необхідності адаптації до довгострокових, менш динамічних умов роботи.

Результати діагностування мотиваційного та поведінкового компонентів психологічної готовності наведено на рис. 2.

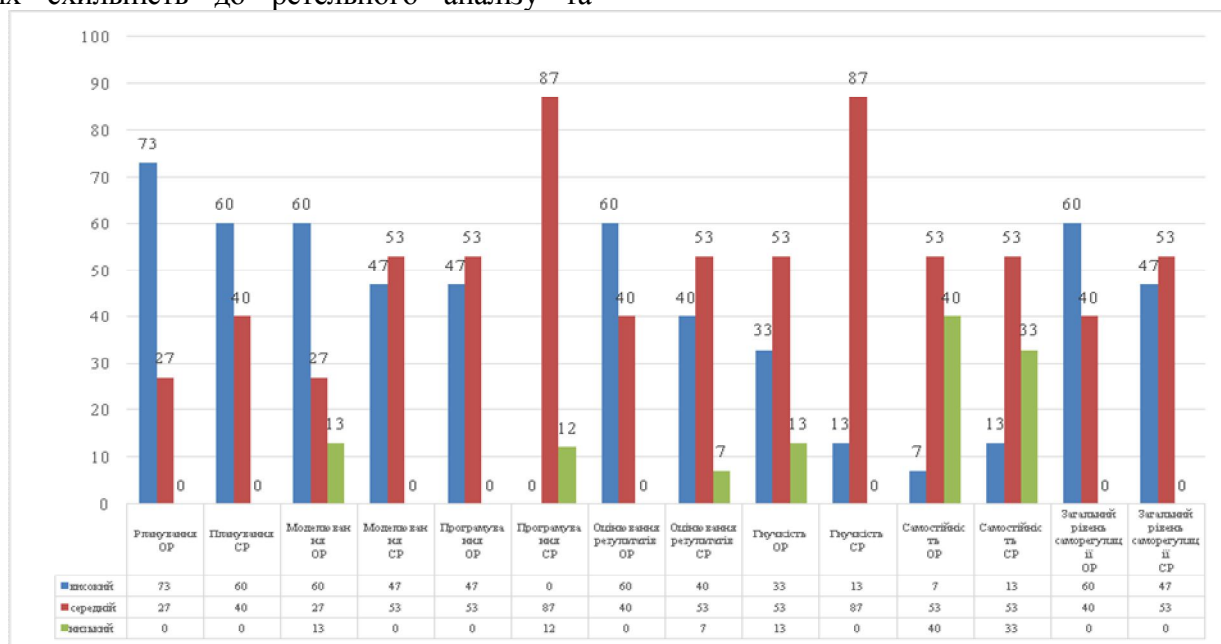


Рис. 2. Порівняння показників саморегуляції у вибірці військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів, %

Порівняння показників саморегуляції у вибірці військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів на основі наведених даних дає змогу зробити висновок про різницю у рівнях саморегуляції між цими групами за кількома структурними компонентами.

За компонентом «Планування» серед військовослужбовців оперативного рівня виявлено вищий відсоток осіб із високим рівнем (73%), ніж серед представників стратегічного рівня (60%). Проте серед військовослужбовців стратегічного рівня виявлено більшу частку осіб із середнім рівнем (40%) ніж серед військовослужбовців оперативного рівня (27%). За компонентом «Моделювання» високий рівень продемонстрували 60% представників оперативного рівня, що перевищує відповідний показник стратегічного рівня (47%). Щодо середнього рівня спостерігається протилежна тенденція:

військовослужбовці стратегічного рівня демонструють вищий відсоток (53%), ніж оперативного (27%). Низький рівень за компонентом «Моделювання» зафіксовано лише у військовослужбовців оперативного рівня (13%), а у військовослужбовців стратегічного рівня не виявлено. За компонентом «Програмування» спостерігаються значні розбіжності. Високого рівня не виявлено у жодного військовослужбовця стратегічного рівня, натомість на оперативному рівні цей показник становить 47%. Середній рівень домінує на стратегічному рівні (87%), на оперативному – дещо нижчий (53%). Низький рівень притаманний лише представникам стратегічного рівня (12%).

Аналіз компонента «Оцінювання результатів» демонструє, що високий рівень частіше наявний у військовослужбовців оперативного рівня (60%) порівняно зі стратегічним (40%). У середньому рівні

переважають представники стратегічного рівня (53%), на оперативному рівні лише 40%. Низький рівень оцінювання результатів зафіксований лише у військовослужбовців стратегічного рівня (7%). За компонентом «Гнучкість» виявлено значні відмінності. Більший відсоток представників із високим рівнем виявлено серед військовослужбовців оперативного рівня має (33%) порівняно зі стратегічним (13%). Із середнім рівнем прояву компонента значно переважають військовослужбовці стратегічного рівня (87%) порівняно з оперативним (53%). Низький рівень гнучкості зафіксовано у 13% представників оперативного рівня, на стратегічному рівні таких осіб не виявлено. За компонентом «Самостійність» високий рівень притаманний лише невеликій частці представників оперативного рівня (7%) порівняно з стратегічним (13%). Середній рівень в обох групах має однаковий показник (53%). Низький рівень частіше спостерігається у військовослужбовців стратегічного рівня (33%) порівняно з оперативним (40%). Аналіз загального рівня саморегуляції показує, що високий рівень частіше спостерігається у військовослужбовців оперативного рівня (60%) порівняно зі стратегічним (47%). Середній рівень прояву на стратегічному рівні демонструє вищий відсоток (53%) порівняно з оперативним (40%).

Отже, отримані результати відображають домінування високого рівня саморегуляції серед військовослужбовців оперативного рівня за більшістю компонентів, а середній рівень частіше

притаманний представникам стратегічного рівня. Низький рівень зафіксований переважно у військовослужбовців стратегічного рівня, рідше – у представників оперативного рівня. Такі розбіжності можуть бути зумовлені різницею у завданнях, специфікою функціональних обов'язків, а також підходами до підготовки обох груп військовослужбовців.

Діагностування когнітивного компонента психологічної готовності військовослужбовців ЗС України до наступальних дій за методикою «Тип і рівень професійної самореалізації» О. Гаврилової дала змогу виявити, що 100% військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів мають індивідуально-виконавчий (середній) тип професійної самореалізації. Професійна самореалізація військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів із середнім типом характеризується балансом між залежністю від зовнішнього керівництва та необхідністю самостійного виконання завдань у межах визначеної професійної ролі, що забезпечує ефективне функціонування військових підрозділів і збереження загального рівня організаційної цілісності.

Отримані результати доводять обґрунтованість висновків та узагальнень, зроблених на підставі математично-статистичного їх опрацювання для встановлення достовірності відмінностей між групами військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів (таб. 1).

Таблиця 1

Результати порівняння структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців ЗС України оперативного і стратегічного рівнів до наступальних дій

| Параметр    | Новизна       | Складність             | Нерозв'язність                   | Загальний показник (толерантність)            |
|-------------|---------------|------------------------|----------------------------------|---|
| U-критерій  | 79,5          | 86                     | 90,5                             | 72,5  |
| Asymp. Sig. | 0,168         | 0,271                  | 0,355                            | 0,96  |
| Параметр    | Самостійність | Планування             | Гнучкість                        | Моделювання                                   |
| U-критерій  | 103           | 103,5                  | 103,5                            | 90  |
| Asymp. Sig. | 0,687         | 0,701                  | 0,702                            | 0,337   |
| Параметр    | Програмування | Оцінювання результатів | Загальний показник саморегуляції | Індивідуально-виконавський тип самореалізації |
| U-критерій  | 51            | 80,5                   | 95                               | 68,5  |
| Asymp. Sig. | 0,007         | 0,172                  | 0,466                            | 0,67  |

Як видно з таб. 1, між військовослужбовцями ЗС України оперативного і стратегічного рівнів

виявлено значні відмінності між групами лише за параметром «Програмування», для якого значення асимптотичної значущості

становить 0,007, що є меншим за поріг 0,05. Це означає, що військовослужбовці стратегічного й оперативного рівнів демонструють різний рівень здатності формувати конкретні програми дій для досягнення поставлених цілей. Такий результат може вказувати на специфіку функціональних обов'язків або різницю у вимогах до компетенцій на цих рівнях. Значення U-критерію для цього параметра (51) є найменшим серед усіх оцінюваних параметрів, що додатково підтверджує значні розбіжності в розподілі цього показника між групами.

**Висновки.** Отже, психологічна готовність військовослужбовців оперативного і стратегічного рівнів до наступальних дій відрізняється залежно від специфіки їх професійної діяльності. Офіцери оперативного рівня мають вищий рівень адаптивності і динамічності, натомість стратегічного рівня демонструють орієнтованість на аналітичність і структурованість у діяльності, що потребує розроблення диференційованих підходів до підвищення їх психологічної готовності.

### Список використаних джерел

1. Заріцький, Т. Б. (2020) Психологічні особливості бойової підготовки військовослужбовців десантно-штурмових військ // Філософсько-соціологічні та психолого-педагогічні проблеми підготовки особистості до виконання завдань в особливих умовах (м. Київ, 5 листопада 2020 р.). Київ: НУОУ, 90–92. <https://nuou.org.ua/assets/documents/konf-21-11-11-zb-npk.pdf>
2. Кириченко, А. В. (2023) Психологічна готовність військовослужбовців Десантно-штурмових військ Збройних Сил України до діяльності у бойових умовах [дис. ... д-ра філософії]. Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.
3. Недвига, О. В. (2019) Психологічне забезпечення професійної діяльності військовослужбовців-саперів в особливих умовах діяльності [автореф. дис. ... канд. психол. наук]. Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.
4. Нестеренко, Н. В. (2022) Психологічна готовність військовослужбовців до діяльності в екстремальних умовах // Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки – 2022 в Україні (м. Київ, 24 травня 2022 р.), 214–216.
5. Охотник, Я., & Корсунська, В. (2023) Теоретичне розуміння психологічного стану військовослужбовців під час основних видів бою: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Війна. Психотерапія травми» (м. Львів, 10–11 листопада 2023 р.), 60–65.
6. Павлушенко, С. М. (2023). Обґрунтування методики емпіричного дослідження фрустраційної толерантності військовослужбовців Сил спеціальних операцій // Вісник Національного університету оборони України, 73 (3), 115–123.
7. Снапкова, Н. П. (2022) Готовність офіцера Збройних Сил України до цивільно-військової взаємодії: змістові складники поняття. Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: проблеми та перспективи: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Рівне, 12–13 жовтня 2022 р.), 390–393.
8. Українець, В. М. (2023). Вплив психологічних чинників оборонного бою на стресостійкість особового складу механізованих підрозділів // Психологія та соціальна робота, 2, 62–75.
9. Юркова, О. І. (2023) Розвиток психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань [дис. ... д-ра філософії]. Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

### References

1. Zaritskyi, T. B. (2020) Psykhologichni osoblyvosti boiovoi pidhotovky viiskovosluzhbovtziv desantno-shturmovykh viisk [Psychological features of combat training of servicemen of air assault troops]. Filosofsko-sotsiolohichni ta psykhologo-pedahohichni problemy pidhotovky osobystosti do vykonannia zavdan v osoblyvykh umovakh (m. Kyiv, 5 lystopada 2020 r.). Kyiv: NUOU, 90–92. <https://nuou.org.ua/assets/documents/konf-21-11-11-zb-npk.pdf> (in Ukrainian)
2. Kyrychenko, A. V. (2023) Psykhologichna hotovnist viiskovosluzhbovtziv Desantno-shturmovykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy do diialnosti u boiovykh umovakh [dys. ... d-ra filosofii] [Psychological readiness of servicemen of the Air Assault Forces of the Armed Forces of Ukraine to work in combat conditions]. Natsionalnyi universytet oborony Ukrainy imeni Ivana Cherniakhovskoho. (in Ukrainian)

3. Nedvyha, O. V. (2019) *Psykholohichne zabezpechennia profesiinoi diialnosti viiskovosluzhbovtiv-saperiv v osoblyvykh umovakh diialnosti* [avtoref. dys. kand. psyk. nauk] [Psychological support of the professional activities of military sappers in special conditions of activity]. Natsionalnyi universytet oborony Ukrainy imeni Ivana Cherniakhovskoho. (in Ukrainian)
4. Nesterenko, N. V. (2022) *Psykholohichna hotovnist viiskovosluzhbovtiv do diialnosti v ekstremalnykh umovakh* [Psychological readiness of servicemen to work in extreme conditions]. Aktualnist ta osoblyvosti naukovykh doslidzhen v umovakh voiennoho stanu: zbirnyk tez Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi internet-konferentsii z nahody vidznachennia Dnia nauky – 2022 v Ukraini (m. Kyiv, 24 travnia 2022 r.), 214–216. (in Ukrainian)
5. Okhotnyk, Ya., & Korsunsk, V. (2023) *Teoretychne rozuminnia psykholohichnoho stanu viiskovosluzhbovtiv pid chas osnovnykh vydiv boiu* [Theoretical understanding of the psychological state of military personnel during the main types of battle]: materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii «Viina. Psykhoterapiia travmy» (m. Lviv, 10–11 lystopada 2023 r.), 60–65. (in Ukrainian)
6. Pavlushenko, S. (2023). *Obgruntuvannia metodyky empyrychnoho doslidzhennia frustratsiinoi tolerantnosti viiskovosluzhbovtiv syl spetsialnykh operatsii* [Justification of the methodology of empirical study of frustration tolerance of Servicemen of special operations forces]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy*, 73 (3), 115–123. (in Ukrainian)
7. Snapkova, N. P. (2022) *Hotovnist ofitsera Zbroinykh Syl Ukrainy do tsyvilno-viiskovoi vzaiemodii: zmistovi skladnyky poniattia* [Readiness of an officer of the Armed Forces of Ukraine for civil-military interaction: the substantive components of the concept]. *Priorytetni napriamy doslidzhen v naukovi ta osvittii diialnosti: problemy ta perspektyvy: zbirnyk tez dopovidei II Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu* (m. Rivne, 12–13 zhovtnia 2022 r.), 390–393. (in Ukrainian)
8. Ukrainets, V. M. (2023). *Vplyv psykholohichnykh chynnykiv oboronnoho boiu na stresostiikist osobovoho skladu mekhanizovanykh pidrozdiliv* [Influence of psychological factors of defensive combat on stress resistance of personnel of mechanized units]. *Psykholohiia ta sotsialna robota*, 2, 62–75. (in Ukrainian)
9. Iurkova, O. I. (2023) *Rozvytok psykholohichnoi hotovnosti viiskovosluzhbovtiv tankovykh pidrozdiliv do vykonannia boiovykh zavdan* [dys. ... d-ra filosofii] [Development of psychological readiness of military personnel of tank units to perform combat missions]. Natsionalnyi universytet oborony Ukrainy imeni Ivana Cherniakhovskoho. (in Ukrainian)

### Summary

#### EXPERT ASSESSMENT OF THE STRUCTURAL COMPONENTS OF THE PSYCHOLOGICAL READINESS OF THE ARMED FORCES SERVICEMEN FOR OFFENSIVE ACTIONS

*Stasiuk V.* doctor of psychological sciences, professor, professor of the Internal Communications Department of National Defense University of Ukraine

*Kishchuk L.* head of the research laboratory of problems of the Department of Internal Communications of the National University of Defense of Ukraine

*Panasyuk V.* chief researcher of the scientific department of chief researchers of the scientific and methodological center of the organization of scientific and scientific and technical activities of the National University of Defense of Ukraine

**Introduction.** *The problem of research concerning the expert assessment of the structural components of the psychological readiness of military personnel in the Armed Forces of Ukraine (AFU) for offensive actions is extremely relevant in the context of modern military conflicts and rapidly changing combat conditions. The psychological readiness of military personnel is an integral part of their overall combat readiness, which includes both physical and moral-psychological training. In the context of modern warfare, where speed of response, adaptability, and decision-making effectiveness are crucial, the study of the structural components of psychological readiness becomes critically important.*

**Purpose.** *The article is aimed at carrying out an analysis of the expert assessment of the structural components of the psychological readiness of the Armed Forces servicemen for offensive actions. Achieving this goal will solve the problem of determining the key elements of psychological readiness and identify differences in the structural components of the psychological readiness of the Armed Forces of Ukraine for offensive operations.*

**Methods.** *For the emotional component of the psychological readiness of the Armed Forces of Ukraine (AFU) personnel for offensive operations, which is associated with psychological resilience, the «Tolerance for Ambiguity» questionnaire by S. Badner was used. For the motivational and behavioral components of the*

psychological readiness of the AFU personnel for offensive actions, the «Behavioral Self-Regulation Style» questionnaire by V. Morosanova was applied. The cognitive component of the psychological readiness of the AFU personnel for offensive operations was assessed using the «Type and Level of Professional Self-Realization» methodology by O. Havrylova. To address data processing tasks, descriptive statistical parameters and group comparison methods (U-Mann-Whitney, IBM SPSS Statistics 27.0) were employed.

**Originality.** The scientific novelty of the research on the expert assessment of the structural components of the psychological readiness of military personnel in the Armed Forces of Ukraine for offensive actions lies in the comprehensive approach to analyzing this readiness, which encompasses cognitive, emotional, motivational, and behavioral components, taking into account the specific context of the Russian-Ukrainian war. An important aspect is the identification of the interrelationships among the different components of psychological readiness in military personnel at both operational and strategic levels, which contributes to a deeper understanding of the mechanisms influencing task execution.

The practical significance of the results is evident in their potential application for improving the psychological support system, which includes counseling and stress prevention, ensuring more effective adaptation to combat conditions. Understanding the structural components of psychological readiness enables military commanders to manage human resources more effectively, positively impacting the overall efficiency of military units.

**Conclusion.** The diagnosis of the emotional component showed that operational-level military personnel generally demonstrate a higher level of tolerance for uncertainty, particularly in the «Complexity» component. This may be attributed to the specific nature of their activities, which require quick decision-making under complex conditions. In contrast, representatives at the strategic level predominantly exhibit an average level of tolerance for uncertainty, indicating their tendency toward more thorough analysis and long-term planning. A low level of tolerance is more frequently observed among strategic-level personnel, suggesting difficulties in adapting to high dynamics or new conditions. The assessment of the motivational and behavioral components of psychological readiness revealed that operational-level military personnel demonstrate a higher level of self-regulation across parameters such as «Planning,» «Modeling,» «Programming,» and «Evaluating Outcomes.» This underscores their adaptability to operational tasks and dynamic environments. In turn, the strategic level shows a predominance of average levels across these components, confirming their orientation towards careful analysis and structured activity. A low level of self-regulation is more often recorded among representatives of the strategic level, indicating a need for further enhancement of their behavioral adaptability. The study of the cognitive component revealed significant differences in levels of professional self-realization between the two groups. Military personnel demonstrate an individual-executive level, reflecting their focus on aligning activities with normative requirements and strategic objectives. The research concludes that the psychological readiness of operational and strategic-level military personnel differs depending on the specifics of their professional activities. The operational level is characterized by a higher level of adaptability and dynamism, while the strategic level demonstrates an orientation towards analytical and structured activity, necessitating the development of differentiated approaches to enhance their psychological readiness.

**Key words:** combat effectiveness; psychological stability; self-regulation; tolerance; self-realization.

Концептуалізація – Стасюк В. В.

Методика – Кіщук Л. А.

Формальний аналіз – Панасюк В. С.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

The authors declare that they have no conflict of interest.

Дата надходження рукопису/Date of receipt of the manuscript: 18.01.25.

Дата прийняття рукопису/Date of acceptance of the manuscript: 19.01.25

© 2025. This work is under an open license CC BY-NC 4.0.